

† TIMOTEI
Prin harul lui Dumnezeu, Episcop al Spaniei și Portugaliei

Cuvânt pastoral la Învierea Domnului
2021

Către tot clerul și poporul dreptslăvitor din Episcopia Spaniei și
Portugaliei

Har, milă și pace de la Hristos Domnul nostru, iar de la noi părințești
binecuvântări!

„Iar dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morți locuiește în voi,
Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din morți va face vii și trupurile voastre cele
muritoare, prin Duhul Său care locuiește în voi”. (Romani 8, 11)

Preacucernici și preacuvioși părinți,
Preacuvioase maici,
Iubiți credincioși și credincioase,

Hristos a înviat!

Din mila Bunului Dumnezeu, am ajuns iarăși la marele Praznic al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos. Chiar dacă mai sunt restricții din pricina pandemiei, totuși suntem mulți cei ce am reușit să venim la biserică pentru a primi în suflet această sfântă bucurie.

Însă, cu durere, trebuie să recunoaștem că mulți sunt cei care, deși sunt creștini, nu înțeleg și nu trăiesc Învierea Domnului, iar în aceste zile sfinte, sunt preocupați mai mult cu munca, afacerile, cumpărăturile, cu excursiile și cu tot ce ține de viața de zi cu zi. De fapt, la fel a fost și atunci când Domnul Hristos își ducea crucea spre Golgota. Pentru cei mai mulți, faptul că Hristos a pățimit, a murit și a înviat nu a însemnat nimic. Ei continuau, pur și simplu, să se ocupe de viața lor lumească și doar foarte puțini au reușit să înțeleagă marea Taină a Crucii și să se întristeze, pentru ca mai apoi să se bucure. Chiar apropiații Mântuitorului, femeile mironosițe și Apostolii, în afară de Maica Domnului, nu au înțeles Taina mântuirii și nu au putut să cuprindă cu mintea minunea Învierii. De aceea au fugit în momentul Pătimirilor Mântuitorului nostru, s-au ascuns de frica iudeilor, iar în primele momente imediat după Înviere, au fost mai degrabă cuprinși de frică și de necredință.

Această frică și lipsă de credință a rămas în sufletele lor până când, după Înviere, Hristos Domnul li s-a arătat în mai multe rânduri, încredințându-i că a înviat din morți, că este viu și, ce este foarte important, împărtășindu-le și dăruindu-le pe Duhul cel Sfânt.

Citim în Sfânta Scriptură că, în Duminica Învierii, Mântuitorul a intrat prin ușile încuiate la ucenicii Săi și le-a zis: „Pace vouă! Precum M-a trimis

pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi. Și, spunând acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt!”¹ Vederea lui Hristos cel înviat și Duhul Sfânt pe care îl primiseră, i-a întărit pe apostoli în credință și le-a dat puterea de a-L mărturisi pe Hristos Cel mort și înviat. Din clipa aceea, Duhul lui Dumnezeu S-a sălășluit în sfinții apostoli așa cum acum sălășluiește și în noi, după mărturia Sfântului Apostol Pavel: „Iar dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morți locuiește în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din morți va face vii și trupurile voastre cele muritoare, prin Duhul Său care locuiește în voi”².

Iubiți credincioși,

Să ne imaginăm că suntem într-o cameră întunecoasă și dorim să se facă lumină. Nu se va întâmpla aceasta decât dacă vom căuta întrerupătorul și vom apăsa pe el. La fel este și în viața duhovnicească. Oricât de aproape suntem de lucrările lui Dumnezeu, sau ele de noi, lumina lui Hristos nu se va aprinde în viața noastră dacă nu ”apăsăm pe buton”, dacă nu-L căutăm pe Domnul cel mort și Înviat și dacă suntem nepăsători la harul care locuiește în noi. Hristos Domnul S-a jertfit pentru tot omul care vine în lume. Indiferent dacă acesta îl caută sau nu pe Hristos, indiferent dacă omul îl mărturisește pe Hristos ca fiind Domn și Dumnezeu. Sfântul Maxim Mărturisitorul ne spune că Sfântul Duh este prezent în toți oamenii. Este prezent și în atei și în păgâni. Doar lucrarea Lui este diferită de la om la om și chiar de la creștin la creștin. Lucrarea harului depinde de împreună noastră lucrare cu El, depinde de implicarea fiecăruia dintre noi, depinde de acțiunea noastră de a „apăsa pe întrerupător”. Auziți ce spune Sfântul Maxim: „Sfântul Duh este prezent în toți oamenii fără deosebire, ca păstrător al tuturor lucrurilor și de viață făcător al semințelor firești; dar El este cu

¹ Ioan 20, 21-22.

² Romani 8, 11.

osebire prezent în toți aceia care au legea, semnalând încălcarea poruncilor și dând mărturie despre persoana lui Hristos; cât despre creștini, Sfântul Duh este prezent în fiecare dintre ei, făcându-i fii ai lui Dumnezeu; dar ca Dătător al înțelepciunii El nu este deloc prezent în ei toți, ci numai în cei raționali, adică în cei care prin luptele și strădaniile spre Dumnezeu, au devenit vrednici de sălășluirea îndumnezeitoare a Sfântului Duh. Căci toți cei care nu împlinesc voința lui Dumnezeu nu au inimă rațională”³.

Iubiții mei,

Chiar și în aceste vremuri grele, în care ne-am dat seama că toate sunt în mâna lui Dumnezeu, dacă avem privirea ațintită asupra Lui, cu încredere în pronia Sa sfântă, putem face multe lucruri bune și mântuitoare, căutând Harul lui Hristos. Putem să facem și din casa noastră biserică: să avem un colțișor de rugăciune cu icoane și candelă aprinsă, să ne rugăm împreună toți membrii familiei, să citim zilnic din Sfânta Scriptură și din învățăturile sfinților, să-i cerem Domnului să facă din noi Biserică a Sa cu Harul Său cel sfânt.

Zice Sf. Grigorie de Nazianz că „Duhul lui Hristos, Înțelepciunea lui Hristos, Duhul înfierii, El ne creează din nou în botez, în înviere. El suflă unde voiește. Izvor al luminii și al vieții, El face din mine o Biserică, mă îndumnezeiește și mă desăvârșește”⁴. Iar Sfântul Nicon de la Optina spune că: „Fiecare om este casa lui Dumnezeu și este menit ca în el să sălășluiască Duhul Sfânt, ca în el să se înalțe neîncetat slavoslovie lui Dumnezeu. Iar Dumnezeu poate sălășlui numai într-o inimă curată și trebuie să-I pregătim loc. Cum să facem aceasta? Să ne curățim de patimi și să ne rugăm. Atunci, inima noastră va fi biserică, va fi casa lui Dumnezeu, atunci vom vedea grija lui Dumnezeu față de noi și Îl vom preamări neîncetat”⁵.

³ Pr. Dr. Vasile Citirigă, *Preoția credincioșilor în biserică și în societate* în <http://teologie.md/biserica-templu-al-duhului-sfant>.

⁴ Idem

⁵ *Ne vorbesc Stareții de la Optina*, traducere de Cristea Florentina, Editura Egumenița, 2007, pp. 221-222.

Din spusele Sfântului Nikon am învățat cum putem simți și vedea grija pe care Dumnezeu ne-o poartă nouă oamenilor. Dar ca să simțim mai deplin această grijă ar trebui să ne purtăm de grijă unii altora. Cum? Sărimd în ajutor celor aflați în nevoi: vizitând bolnavii, fiind apropiați de cei bătrâni și singuri, privind și primind cu bunăvoință pe cei străini. Așa, lumina, bucuria, pacea și Harul lui Hristos pătrund în sufletele noastre.

Iubiți credincioși,

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a dedicat acest an 2021, nouă, românilor din afara granițelor țării. Noi, cei din diaspora, trebuie să știm un lucru: Dumnezeu nu ne-a părăsit și nu ne-a lăsat singuri, nu suntem nici străini și nici pribegi! Nici în suferințele noastre, dar nici în bucuriile noastre, chiar dacă uneori simțim o adâncă înstrăinare. Mântuitorul nostru Iisus Hristos se bucură și suferă împreună cu noi, El este cu noi până la sfârșit, oriunde ne-am afla pentru că suntem ai Lui, iar darul și harul Învierii Sale din morți le purtăm în inimile noastre.

După Înviere, Domnul nu-i lasă pe apropiații Săi să zacă în întristare. Dimpotrivă! Primele cuvinte pe care le rostește sunt: Bucurați-vă! Pe femeile mironosițe le trimite să le spună ucenicilor că El este viu (Mt 28, 10); pe apostoli îi trimite printre străini, să propovăduiască Evanghelia la toate neamurile (Mc 16, 15). Tot așa, nici pe noi nu ne lasă cu privirea îndreptată spre suferință și moarte: ne trimite să vestim prin faptele iubirii bucuria Învierii și să facem cunoscut lumii în care trăim harul lui Hristos care locuiește în noi.

Nu trebuie să idealizăm lucrurile. Mai degrabă trebuie doar să pornim la propovăduire cu multă credință, smerenie și simplitate, cum au făcut-o Maria Magdalena, celelalte femei mironosițe și Sfinții Săi Apostoli. Să știți că nu vor muri comunitățile noastre din pricină că sunt mici. Dacă vor muri este pentru că noi, cei puțini, nu ne împlinim misiunea dată nouă de către Cel

Înviat din morți. El ne caută și ne întreabă, la fel ca odinioară pe Simon Petru: „Mă iubești tu pe Mine?”⁶. La această întrebare trebuie să dăm răspuns bun, să ne arătăm dragostea față de El și față de frații Săi mai mici. Faptul că suntem în diaspora nu este un minus sau un dezavantaj, ci este un motiv în plus pentru noi de a ne face mâinile și picioarele lui Hristos. El are mare încredere în noi: să nu-L dezamăgim, ci să-L facem cunoscut și iubit, ferindu-ne de a ne asemena cu acei nepăsători de care am pomenit la începutul acestei scrisori pastorale!

Purtându-vă în inimă și în rugăciunile mele, vă doresc tuturor Sărbători luminoase și fie ca Harul lui Hristos să fie pururea lucrător în inimile voastre!

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

Al vostru către Hristos-Domnul rugător,

† Episcopul Timotei
Madrid, Sfintele Paști 2021

⁶ Ioan 21, 15.